

SEMANARI ILUSTRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIOS
Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. . . 2 »
Extranjer y
Ultramar. . . 10 l' any.

SURT LOS DISSAPTES

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, segon.
Bussò à la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:
Número corrent. . . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . 0'15 »
» » pera
los no suscrits. . . 0'20 »

NARCÍS OLLER.

Lo retrato que avuy honra la primera plana d' aquest número es lo del distingit y conegut novelista català D. Narcís Oller, l' autor de *La papallona*, *Notas de color*, *Croquis del natural*, *Vilaniu* y *La febre d' or* gloria totas ellas de nostra literatura.

Inútil creyém fer avuy un estudi de tan reputat autor, ja que sa popularitat nos faria recrauer en repeticions sobradament conegudas de tots los amants de la literatura patria.

Per aquest motiu nos concretem al cumpliment desitjat de temps ha, de incluirlo en la galeria dels retratos, que venim puificant, de las principals figures que á tan alt lloc han collocat nostre Renaixement artístich catalá.

X.

NARCÍS OLLER MURAGAS

Article premiat en l' Onsé Petit Concurs de
→ LO TEATRO REGIONAL ←

UNA XIRINOLA

Era costum de l' amo de la casa, regalar per la festa del seu Sant patró, una bona propina als carreters y cotxeros que tenia al seu servei. La festa del Sant,

aquell any, s' escaygué en la mateixa diada de Pascua, venint d' aquí que aquella vegada la propina prengués lo nom de la mona.

En Xeco y 'n Xico, que tots dos havian participat la seva part corresponent, no feyan més que esplicar als seus companys de quadra la gran broma que 'ls dos farian, p'ig havian convingut en fer vaca per anar á recentar la mona á cal Rabaquets.

Era á cal Rabaquets, uns barracons que ab honors de taberna, fonda y sarau hi havia als afors de la població, á l' altra part de la riera.

Allà estavan en Xeco y en Xico á las set del vespre del dilluns de Pascua, eridan, rihent y atipantse fins á la gola. No obstant, la xirinola, que havia comensat ab desbordament de alegria, doná prompte senyal de no acabar de la mateixa manera. A n' en Xeco se li havia fet fonedita la bota; així l' omplia de quimera.

— Un gal, deya ell, que ahir mateix vareig comprarlo nou, y ab tres porrons de xirol del Priorat que hi tenia! Creume, Xico, que si sabia 'l maco que m' ha pres per quili, demà á questa hora ja li cantaban las absoltas.

— No t' hi enfundis, Xeco, hem vingut aquí per divertirnos y hem de completar la festa. No vulguis sanch. Per la meva part puch assegurararte que més m' estimaria ballar aquesta polca qu' are tocan, que pendre una enrabiada. Y á fe, afegí en Xico, que hi reparat que entravan al salon unas mosquitas barbianas d' aquellas ab agulla al devant y l'assos al darrera, que 'm sembla que 'ns divertiriam bona cosa.

Aixis fou en efecte. Al cap de poch rato abdos a n'ichis

se trovavan dintre 'l barracon de ball, y al só d' un piano de pianeta, ballavan uns xotis y unas mazurcas que feyan fredat.

Pero estava escrit que la broma no podia acabar santom. ¿Qué havia passat entre 'ls dos amichs?

A punt fisco no podria assegurar-se; lo fet es que 'ls dos surtien del saló ab actitud poch tranquilisadora y que després d' haver caminat un rato, trovantse en un Höch ahont ningú podia veurels, entaularen lo següent diálech:

—Estém be aquí?

—Me sembla que estém al pelo.

—Donchs comensa.

—No; vetaquí, jo més m' estimaria acabar pel començament.

—Siga de la conformitat que vulgas; pero entent que per ballar tu y jo ab aquesta mosquita del bigoti, es massa poca la terra del mon y un dels dos hi fem nosa.

—Tet, lo matéix volha advertirte, respecte á aquella vaporosa dels pan y toros, y tingas entés també, que estudi decidí á fe una mala postura á aquell que se 'n fassí llenguas.

—Retira las tremendas, que no t' escauhens.

—Fray, ne 'm rebreguis lo decoro, que m' estich fent espurnas.

—Mal dolor de ventre t' compromet!

—A mi això, Canyellas! Aixis en los días de la teva infància t' haguessin nudrit ab cuetas de serp y munyeccas de serraduras!

Fins aquí y més enllà arrivaren las malediccions y paraulas lletjas, ditas al sol objecte d' exesperar l' un á l' altre. En Xico sigué més amatent que 'l seu contrincant en fer petar las mollas d' una sevillana, doná un pas endavant, aclueá 'ls ulls y entrantli l' eyna pel ventre li feu surtit pel costat esquerra.

En Xico exhalá un jay' esgarrifós, aixecá 'ls brassos y caygué aplomat entre un bassal de sanch.

Tancá 'n Xico l' escuradents y amagantsel altra volta entre 'ls plechs de la faixa, anava dihent ab tota calma:

—Ves que t' sembla de la manera que ho apanyo. Vamos, aixecat y anemsen á acabá 'ls xotis. ¿Qué no t' mou? Vaja, home, ¿qué fas?

En Xico no s'movia. Lo seu company s' ajupí, li feu vellugá 'l cap y senti que de sa gorja surtian uns rouchs apagats, com los de l' agonia.

—Xicol! Xicol! cridá, tu no estás bó, á tu t' ha agafat alguna cosa!

Palpá l' cos del ferit... ¡horror! á terra li havia un mar de sanch y encare n' hi anava eixint á doll del ventre.

—Vàlgam Deu nostre Senyor! Si l' hauré mort! Xicol! Xicol! Home, al menos si ets mort, digamho y treume d' angunia.

Pero 'n Xico no contestava ni dava senyals de vida.

—Mare de Deu! l' hauré matat! Què dirán á la cuadra quan sàpigán qu' hem acabat tant malament la broma! Ah! no, no; tots dos hem vingut y tots dos nos entonaréim. Jo t' portaré á cal metje, ó al cementiri, allá ahont més t' estimis, carinyo del meu cor, y á mi que m' castiguin, que m' dongan cadena de presiri y mort per la vida!

Y bo y plorant agafá al seu amich carregantsel á collíbe, ab molt cuidado.

La nit era serena; la lluna brillava plena en l' ampla volta del estrellat firmament; sols feya desapacible aquella hora un aire casi gelat que blinçava rumorós las canyás y pollanachs propers á la riera. Per la riera era necessariament l' haver de passar per poder entrar a la població 'n Xico carregat ab lo seu amich. Feya algunes llores que l' havian travessada, alashoras estava seca, mentres qu' are baixava un doll d' aygua què feya por. Pero no hi havia remey, tenia que passar, l'estat del seu amich, per si es que encara li quedava vida, no consentia dilació de temps. Aixis sens descansar sobre oto que es posava la nit, el seu amich

regarse del ferit, s' arrebussá las calsas com pogué y s' fica á l' ayqua. A manera que avansava endins, l' ayqua alà pujant: primer li arriva als genolls, després á mitx cos y desseguida al pit...

En Xico no podia dar ja un pas; sentia 'l tremor com de mil impetuós torrents que s' llenessin en aquell pahorós mar que se l' enduya junt ab lo seu amich, qui respirava are igual que lieytant ab las ansias de la mort.

¡Y l' ayqua anava pujant!

Per fi sas camas flaquejaren, sa pensa quedá enfosquida... (sols sentí com la forsa de l' ayqua 'ls rebatia, arrastrantlos après en son curs la vertiginosa corrent).

L' endemà 'n Xico y 'n Xico arrivaren tart á la Cuadra, estavan cruiixits, garrotejats: ¡deixeus de dormir tota una nit sobre 'ls palets de la riera!

En Xico portava encara las calsas, la brusa y la camisa xops de vi, y al desferse la faixa se la trová esqueixada, cayéntli d' entre 'ls plechs la bota de 'n Xico, qu' ell li havia amagada pér fer-lo bobejar, tota escorreguda y esbotzada. Sols en ella havia interessat la ganivetada.

Y en quant à 'n Xico, s' feya creus al pensar que havia pres per l' ayqua 'l clar de lluna, y per brugit de la corrent lo tremor del aire que blinçava las canyás y pollanachs; jurant y perjurant que la mona més furibunda del seu recort, havia sigut la mona de la mona de Pasqua.

JOAN RIVAS PUIGVERT.

UNA PRESENTACIÓ

¡Oh! La etiqueta. Reparin quina elegància y quin chich.

LA GLORIA

Ves rodolant, mortal, ab febre ves caminant per eixa vida que en aquest mon de cor de gebra tot es mentida.

Si vas cercant un brot de gloria bebent lo fel qu' es ta migransa, no t' valdrá pas dins la memòria boja esperansa.

Tonta ambició, la flamarada de ton desitx farà potentia, ves rodolant ab ta alegria bullent y ardenta.

Veste perdent, sofreix la pena del desengany que l' mon t' envia; no trenquis mai eixa cadena, gosa y somuia.

¡Boja il·lusió!... sols en ta pensa cota, mortal, tanta delicia... la gloria vols, quan ja comensa

J. AYNE RABELL

Teatro Catalá

MARTA.—Drama en un acte, en vers, original de D. Joan Garriga. Estrenat la nit del 10, en lo teatro Café del Centro, de Badalona.

Es un quadret dramàtic que reuneix condicions recomanables, tan per son fondo com per sa forma, denotant posseir, son autor, dots dignes dels aplausos que l' públic li dedicà aquest dia, fins à cridar-lo à la escena.

ANIBAL.—Mónolech, en vers, original de D. Pere Grané. Estrenat la nit del 17, en lo mateix local que l' anterior.

Basat en la històrica figura del mateix personatge que d'ú son nom, entra de plé aquest monòlech, en lo gènero trágich, describint sos principals fets ab valents endecassilabs. Lo Sr. Sitjà l' interpretà à conciencia, essent applaudit y demanat junt ab l' autor.

LO LLICENCIAT.—Monòlech, en vers, original de D. Joan Garriga. Estrenat lo 18, en lo mateix local que l' anteriors.

De efectes altament dramàtics està adornat aquest trevall, contenint ademés versificació fluida y correcte. Lo desempenyo à càrrec del Sr. Verdú sigüé inmillorable. L' autor fou demanat ab insistència.

J. P.

LOS DOS ANGELS

La mort de la vida
es la vida de la mort.

Dins de cambra no molt rica
hi ha de jonch un xich bressol.
Si blanquetas son las puntas,
que l' enrotllan de perto,
tant las que com dosser brandan,
com las que hi ha en lo llensol,
mes blanqueta n' es la cara
d' un nin ros com un fil d' or
que ab la vista mitj flesada
ou planyavera cansó
de sa mare, que ab veu baixa
mitj grouxant aquell bressol,
tot cantant segueix ab febre
lo fatic del infantó.

Al capsal d' aquell sagrari
qu' es resguard de l' infièl
hi ha dos àngels que contrastan
per lo dinstint de expressió
que cada ha ben clar ensenya
sols flesantse en son entorn.

L' un, tot blanch, ple de vivesa,
ab la mà dessobre l' cor
del nin ros que fatigueja
en lo fons d' aquell bressol;
va dantli sas alenadas
que el revifán cada cop.

L' altre, no, fret, impassible,
de tan negre fins fa por;
de rehull se mira al altre,
y al notar com aquell vol
alenant donar la vida

al pobret del infantó,
agaxantse la mà allarga
per palpar també son cor;
y frenètic diu al altre:

—Mes no t' cansis que s' ja mort.

—Oh no encara! —L' hi contesta:

—Jo de vida l' àngel soch,

y menys vegi qu' esbategui
d' aquest nin lo tendre cor;
faré via en ma encomanda
alenantlo ab tant de foch;

sens deixarlo ni una estona
fins pessar la vall del mon.

—Es en va ja donchs que t' cansis,

àngel soch jo de la mort,
y faré jo tot quan puga
per glassar del tot son cor

—Vols lluytar? Idluytém à l' hora.

—Donchs lluytém si tant ho vols.

Tu alenejal tant com pugas.

—Guanyi donchs aquí l' mes fort.

Comensa llavors la lluya,
L' àngel de vida ab tot cor,
ab farmesa al nin alena
refredant s' alej l' de mort.

Una hora ha durat la brega,
somriu lo nin alguns cops,
sa mare bressa que bressa
contemplant lo seu tresor.

A la fi los ulls s' entelan
del pobret del infantó.

Sa mare que ho yeu esclata
ab jemech esgarriós,

com a folla l' cap masega
rebregantlo ab sos petons!

L' àngel negre al fi guanyaba:
Dins lo bres... restava un mort.

PERE REIG FIOLINI

Un grabulet

.... Y mèntrera me pasejava pe 'l Port ab tota calma contemplant la càrrega y descàrrega dels barcos y respirant la brisa del Mediterrà, va venire a empredrem en Jaume Baucells, que coneixia vagament per haverli comprat uns barrils, detestables, de vi de Tortosa.

—Deu lo guard, senyor, me digué ab veu avinada y accent tortosí. Y donchs, que 'm dia, està content del meu últim envío? Un xich novell, però agradable al paladar, vritat?

—Així! així! vaig dir sense entussiasmarme. Podia passar barrejat ab aiga, però ab bastanta aiga...

Y vaig anyadir depressa, pera variar de conversa:

—Y qué fá vosté per Barcelona, senyor Baucells?

—He vingut, ab lo meu antich consoci Mariano Torrembo, per passar las festas de Pascua. Los negocis han sigut bastant bons; hi ha hagut molt raim, aquest any, molt! y bò! Donchs be 'ns temen de cistreure. La vida es curta, y jo, penso que, cuan s'ha trevallat de ferm, convé dorarse algun' hora bona!

—Li aprovo. Pero com es que 's passeja tot sol?

—Perque, desde aquest demàti, qu' estich renyit de mort ab en Torrembo. Ah! caralla! Un company se vint anys, un amich, portar-se com ha fet! No's pot flar de ningú! Redeu! No's pot flar de ningú!

Tenia un aspecte de indignació, tan malhumorat que m' hi cregut que hi havia entremixt alguna història de dona, alguna traició de la persona estimada.

—A veurer, li he dit: assentemse en aquets taulons y contum lo que ha passat.

—Ab molt gust, perque així encare 'm desahorgaré: un client, es com un company, y después, de questa manera, vosté sabrà qui es aquest Torrembo ab sos vins enguixats. Donchs varem arriar a Barcelona y anarem a posar a la fonda de Sant Just, ahont nos guardaran dues habitacions de costat. En Torrembo es més golafre que un gat, jo, no desprecio pas, molt al contrari, los talls, y com que la bossa estava provicha, podiam escuchar lo milloret de la llista. Veu, lo diner gastat per menjar, es lo que 'm dol menos: pero això no priva de ferio ab orde y sense disbausas: sense questa precaució, cuan se viatja, no sab pas about se vā.

Donchs, ahir vespre, després de haver pasejat per el carrer de Fernando y Rambles varem tornar cap a la fonda y en Torrembo va dirmec:

—Convidrià que fessim un bon sopar avants d'anar al llit?

—Jo ho crech, noy y que tinch bona gana.

Entrarem al menjador y encarregarem un sopar suculent, ab sopa a la Juliene, badella ab pésols, peus de tossoïn ab naps y llagostins ab salsa. Per postres a nes de formateig, pansas, fruita y tot lo de rutina, volem algo de dolç, y sols tenim a la casa, un grabulet de crema, l' útim que 'ls quedava. Es molt bò, es una especialitat de la casa, es dolç, savorós, perfumat com un peró de dona.

—Diantre, senyor Baucells, no ho descriugui més! Que se 'm fá aiga la boca.

—No s' entussiasmi. Aixó de las llenugaduras m' agrada molt. Donchs continuant, en Torrembo y jo, varem fer honor al sopar, en cuant à mi se que vaig atracarme tant de badella, de peus y de llagostins ab salsa que, cuan lo dependent va portar lo grabulet,

SITGES. - Vista del carrer de Jesús

vaig sentirme, joh pega! sense sombra de gana y que m' era impossible ni tan sols tastarlo. Alashoras vaig volquer donarme importància d' esser després y vaig dir ab té paternal y carinyós:

—Escola, Torrembo: aquest grabulet, verdaderament es molt petit pera tots dos. Per lo tant, ja sé que t' agrada: ménjat, tú; ja t' cedeixo la meva part. Velaquí com sochi!

—No, no, Baucells, respondé en Torrembo, que també, volia 'nostrarse desinteressa': tu ets massa bo; ja que 'l grabulet es molt petit per nosaltres dos, es tu qui se 'l té de ménjar; ets major d' edat, te correspon per dret.

—Pero no! home, no!

—Pero si! tarambanal!

Devant d' aquesta generositat inesperada, que 'm feya venir ias llàgrimas als ulls, vaig preferir esser franc amb ell, dihenit:

—Te, noy, no t' escarrassis: menjat lo grabulet, pérque la vritat, la pura vritat... es que ja no tinch més gana.

Alashoras, posat en la necessitat de confessar, respongué:

—Es que, ves lo que son las cosas, Baucells, jo també he acabat la gana.

—Aixis si, que 'l grabulet, al útim no se 'l menjara ningú. Es una llàstima.

—Si, que 's una llàstima. També 'ns lo contarán, y no l' haurém menjat.

Tot d' un plegat, en Torrembo esclamà, donantse un cop al front:

—Tinch una idea. Nos emportaré aquest grabulet á dalt a nostres habitacions, aniré a dormir ab tota tranquilitat, y, demà demàti, aquell que haurà tingut lo somni més bonic, aquell se menjarà 'l grabulet.

Nos emportarem lo grabulet ben embolicat y puarem á nostres cuartos; com que, teniam lo cap enterbolit y la llengua entrabancosa nos en anarem a dormir. Al cap de pochs moments, vaig adormirme, bressat pe 'ls ronchs de l' amich Torrembo, que dormia á l' habitació veïna, ahont jo havia deixat la famós grabulet.

Al endemà demàti, me llevo, tot alegré, ab una casussa! Desseguit penso ab lo grabulet, y, encare que no havia somniat res, vaig donar-me ansia per entrar al cuarto de 'n Torrembo ab l' objecte d' esplicarli un cuentó maravellós.

—Noy, vaig dir-li assentantme al cantó del llit, acabo de tenir un somni explàndit.

—Ola, ola; diantre de Baucells! Això es bo, espli-
cam lo que has somniat, una mica, per veurer.

—Vetalaqui: Jo no sé pas com ha estat, pero he

sigut pujat al cel dintre una especie de brillant apoteosis, y Deu m' ha colcat á sa dreta damunt d' un núvol color de rosa, tan suau, tan tou que 'm sembla enfonsarme entre cotó fluix. Jo duya un vestit blau plé d' estrelles d' or, una aureola damunt del cap y sentia una música dolsa, dolsa, que cantaba ab aquella tonada de: *Al cel hi ha guitarras...*

Gloria à Baucells! Gloria à Baucells!

Bauchell s... Bauchell!

«Per l' aire hi havian perfums d' incens y aigua de Colonia, y, tot al meu voltant, los àngels, los arcàngels, los reys, los sants y 'ls serafins, ab vestits celestials y atapabis d' or, me saludaven ab moviments d' alas! Era la felicitat en tota sa plenitud, y jo 'm sentiat transportat per un ben estar indefinible: l' èxtasi, Torrembo, lo verdader èxtasi! Creu, que anyoro les horas que m' han fet tastar lo paradís. Me sembla que això ha sigut un somni de primera, vritat? Per lo tant *digat que vingut...*

En Torrembo m' estigué escoltant ab molta atenció, y lo creya haverm'e ben guanyat lo grabulet, cuan de cop exclama:

—Oh! diantre, es bo particular això! Nostres dos somnis han sigut iguals.., solsament, lo meu es encare més bo que 'l teu!

—A veurer donchs! vaig dir ab inquietut.

—Si, ja veurás, jo no era al cel, jo m' hi queçat aquí en aquest miserabl mon, com un sencill negociat de vins del camp de Tarragona

—¡Pobre Torrembo!

—Esperat una mica. Tu, efectivament t' havias mort, y del modo que tu m' ho has tan ben descris has pujat al cel. Deu t' havia colcat á sa dreta, damunt d' un núvol color de rosa. Los arcàngels te saludaven ab aquella tonada.., y *víolins larins, larins, se sentia olor de aigua Colonia*, y jo t' admirava, radiant, ab l' aureola damunt del cap, y 'l teu vestit blau plé d' estrelles d' or, mentres que jo continuava portant aquell vestit de llana.

—Ja ho veus.

—Alashoras, jo m' hi dit. Han santificat á n' en Baucells, s' ho mereixia, ell si que ho ha ben ensopagat. Ja 'l tenim al paradís. Ara si que no li faltarà res...

...Alashoras, m' hi menjat lo grabulet.

Trasplantat per J. XIMENO.

JESÚS

(SONET)

Al fi, Jesú de Nazaret expia
en afrentós patibul sa doctrina
fundada en la moral pura y divina
que flama de bondat tant sols atia.

L' amor als sers humans son cor omplia
y de sa vida 'l passos encamina,
mentres á la virtut al home inclina
trayentlo de l' inmundia idolatria.

L' home, per sa maldat y 'l fanatismus
molit mal aconsellat, respon ab guerra
á la moral sublim del catecisme,

y mentres al error cegat s' aferra,
la creu dona ab despit al cristianisme,
arma la més potent que ha vist la terra.

PRÓSPER GANDARA.

CARTA DE MADRID

Se succeeixen en la present temporada teatral d'una manera tant vertiginosa, los estrenos de obras dramàtiques que als cronistas del moviment escènich, no 'ls queda temps per a respirar'.

Las premures de la premsa diaria exigeixen una activitat febril que consona al lo sige de la electricitat y del vapor. Quant l' actor a les primeras horas de la matinada acaba la tasca del estreno, comensa 'l crítich sa revista, tal volta una hora avans de entrar lo número en premsa y lo caixista arrebaixa las cuartillas de mans del escriptor, pera entregarlas a la premsa que gruny demanant son alimento cotidiana.

Deixant descartadas las innombrables obras líricas y pessas còmicas, estrepadas durant aquests últims dies, lo teatro de la Comedia ha donat a llum un drama de Joaquim Dicenta, titolat *Luciano*, que ha sigut magistralment interpretat per la companyia d'en Mario y ben rebut per la nombrosa concurrencia que omplia lo teatro.

La obra de Dicenta presenta un problema social de gran trascendencia que la justicia humana y la societat han deixat sense solució.

Se tracta d'un marit que ab la esposa que rutinariament l' ha unit l' altar no ha trobat sa mitja taronja. Es un artista de cor que sols glateix per l' art y per ses glòries; un pintor d' història de grans aspiracions, que sos bells ideals y son innat sentiment artístich, lo tenen trasportat a las regions infinitas de lo ideal. Aquest artista, ha donat sa mà a una dona vulgar que no compren l' art ni la glòria y de tal manera es agena als sentiments de son espòs, que los cuadros que aquest pinta, los considera com unes mamparas que per tot arreu li fan nosa. Son marit ab la brusa del estudi y la argila a les mans moldejant testas humanas, li sembla un obrer de la classe mes baixa y per consegüent indigne d' alternar ab la bona societat ja que no sab com ella quina es l' última moda ni està al corrent de las fórmulas que la etiqueta y el bon tono exigeixen. Aquesta incompatibilitat de caràcters y algunas altres impertinencias en altre sentit que fereixen vivament al cor del artista, acaban per donar ses amars, fruys.

Lo manàs ha trobat foga de casa a la dona dels seus somnis d'orsa.

Una marquesa amiga de sa infància que sent per l' art y sab encapçalar ab los ideals del pintor motiva la separació del matrimoni y en las controversias entre esposa y espòs acusant d' adulterio a son marit y proclamantse ella fidel als deberes conyugals, termina 'l drama y 'l públich, jutje imparcial, d' aquest conflicte dramàtic, resol lo problema a son gust segons la idiosincracia particular de cada espectador.

Ignoro si en nostre legislació es causa llegítima de divorci la incompatibilitat de caràcters, pero devant la realitat dels fets, la conciència condemna a la dona, malgrat sa honradés, perque no basta aquesta circumsircancia per si sola, pera fer la felicitat del espòs.

La obra posada ab l'esmerit acostumat en dit teatro, fou del agrado de la concurrencia, no escassejant los aplausos a la companyia y prodigantlos molt especialment al actor Thuyler que s' enlayra a gran altura en son paper de protagonista.

Obeint a la febre dels estrenos, lo col·lisséu Espanyol ha estrenat a benefici del actor Mata, una comèdia en tres actes y en prosa, titulada: *El espuntajo*, original del festiu escriptor y periodista D. Josep Fernandez Bremon.

La obra pertany al genero lleíjer y mes li escauria la classificació de *Juguet* que de comèdia. En lo primer acte durant l' exposició, sembla que l' autor intenta desenrotillar una tesis y quant a's dimensions del segon acte, mes se preocupa l' espectador de un dualisme iniciat, veu ab sorpresa que l' acció s' encamina per

rumbos distints y que tiranho tot a broma, se succeeixen las escenes còmicas y la obra acaba com un sainete de D. Ramon de la Cruz.

Bremon es reputat d' escriptor original y festiu, pero la originalitat de sa obra dramàtica, sab massa a circu ecuestre, la contextura de sa comèdia o lo que siga, es massa grotesca, los efectes son tots d' acció y en quant al diàleg, en lloc d' aquella sal àtica dels dramàtics grechs, la sal de *El espuntajo*, m' ha semblat sal de Cardona.

S' aproxima l' estreno en lo teatre de la Comèdia de *La rencorosa* d' Echegaray, prometent esser un aconteixement teatral, del que ab gust ne donaré compte als lectors de *Lo Teatro Regional*.

A. B.

LA PRIMAVERA

A veure; lo d' avuy es de lilas. potser seré mes afortunat.

GRÀIGICH

Aprop del Passeig de Gracia, en lo carrer d' Aragó, en uns sòtanos se trova lo taller d' un escultor.

Un jorn, qu' embrutat se havia las mans, ab no sé que roig, no netejantli aigua sola ana a demanar sabó a una xicoteta bonica bugadera del segon que rentava a l' altra banda del cel-obert, vora l' hort.

La noya molt complacènta n' hi va allargar un bon tros, prendantse de sa hermosura l' artista, qu' era un xich boig.

Al instant, va declararli la seva immensa passió, jurantli que sois per ella buscava fortuna y nom.

UN TOURISTA

Recorrent fora d' Espanya
galantejà a una suissa;
arreplegà una castanya
y's guanyà la gran pallissa.

TITLE PAGE ANGLO-IRISH

Survey de forá

MOLINS DE REY.—Lo diumenge, dia 11 del corrent-
se donà en aquesta població una representació del dra-
ma *Las joyas de la Roser*, distingintslí los Srs. Aleix y
Joseph Muntaner.

BADALONA.—A més dels estrenos de que ja donem compte en la Secció correspondent, se representaren en lo Café del Centro, dissapte, las pessas *Lo pronunciament y Un beneit del cabás* y diumenge lo drama *La casa payral*.

SANT MARTI DE PROVENSALS. — Diumenge à la nit en lo Casino Provensalense s'el donà una representació del drama *La Passió*, assistint-hi una concurrencia numerosíssima.

TARRAGONA.—Diumenge, dia 3, en lo teatro del Ateneo se posá en escena la preciosa comedia en tres actes, original de D. C. Colomé, *La casa tranquila*, obtenant una ovació tots los actors que hi varen pendre part.

Lo mateix dia en la Societat «Lo Renaixement», se posaren en escena les aplaudides gatades *La bulifarra de la llibertat* y *Las plldoras de Holloway*. Lo desempenyo bo

F.

GRANOLLERS.—Las dues representacions donades del drama *La Passió*, en lo teatro de «La Unión Liberal» s' han vist concorregudas. En la execució sobre-surten dels demés la Sra. Abella y Srs. Giménez y Cós-mos (actors) y 'Is aficionats Srs. Alsina, Renom, Parellada, Matamala, Fatjó, Relats, Pujol, Albareda y Carreñca y 'Is nens Canellàs, Pujols y Però. La maquina-ria y guardarloplia be. La part musical, excellent, confiada á la renombrada orquestra *La Caudiana*. Per di-jous Sant estava anunciada la última representació de dit drama y acabant ab la triunfant resurrecció y apo-teosis final.

—Toludagi 916

Si; ja pot dissemint.

Aquella hermosa nineta
son rostre plé de rubor
esquivava las respotas
ab sonriurer fresch y dol

Mes ell, volent demostrarli
que no éra laula sos mots,
li digué los ulls girantne
vers lo punt ahont neix lo sol.
— No creguis ja mas paraulas
mos actes mira tan sols:
aqui, perque sempre 'l guardis
't entrego, arrenca!, mon cor
Y ficant ma á la pitrera,
se va treure 'l cor sanguinos,
entregantlo á la xicota
que quedá de mil colors.

Ab la estona que parldrem uns temps va tenir l' escultor, de pastar ab molta trassa, un cor sanguant... de sabo.

JOSEPH ALEMANY BORRÁS

TEATROS LOCALES

A! Romea se donaren devant molta concurrencia, tres representacions del antic drama sacro *La Passió*. Dimarts se verifica lo benefici del jove actor Frederich Olivé veystent dita funció molt concurreguda y aplaudida en demonstració de las simpatias que ha sapigut guanyarre. Próxirament tindrà lloc el estreno del drama del Sr. Reig Fol, *La serp de la gelosía*.

Havent terminat sos compromisos la companyia de ópera en lo teatro Tívoli, comensa avuy en aquest teatro, la de opereta espanyola, ventajosament coneguda de nostre públich. Corre baix la direcció artística del senyor Elias, formantne part lo^s apreciat^s artistas Pretel, Martí de Moragas, Pinedo, Banquells, Carbonell, Gamero y altres de no menos popularitat.

Al Novetats continúan ab tant ó més èxit que fins aquí, les representacions de Jesús de Nazareth, acon- teixement de la temporada.

Ayuy debutan en lo Eldorado, los celebrats artistas D. Joseph Riquelme y Elena Salvador queban virgut á reforsar la companyia. Tindrà lloc, ayuy també, l'asfreno de *La noche de San Juan*.

En lo teatro Circo Barcelonés segueix essent lo principal alicient, la companyia de sarsuela catalana ab las obretas del Sr. Montero. Segons notícias, proximament tiindrà lloc l' estreno de una revista original de dit autor.

LA BRUGUERA.

Foyas

Ab lo número vinent acabarà en lo folleti la comèdia *La firma d' en Rocellat*, quina publicació comensà tot just en lo número passat. Avuy se reparteixen las planas 17 à la 24 de dita comèdia. Terminada aquesta se publicarà *La Tornaboda*, comèdia en un acte, en vers, original de D. Julià C. recaissò, estrenada ab molt èxit en lo teatro Granyia en la present temporada.

Ab aquesta obra hi uràm conseguit que nostres favo reixedors tinguin, quant menys, una obra estrenada en la temporada actual en cada un dels tres teatros catalans que han actuat aquest any.

—Està contractada pera 15 funcions en lo teatro Principal de Zaragoza, la reputada companyia Franceschini, de opereta italiana, avuy de Emilio Giovannini.

—La Societat pera la propagació de las llenguas extrangeras à Frànsa, donà lo 16 del corrent en son local de Paris, una representació pública y gratuita de *El si de las niñas* de Moratin.

—La companyia de opereta Tani, se troba à Murcia actuant en lo teatro Romea.

—La nit del 6 del corrent en lo teatro Real de Madrid, tingué lloch la funció de benefici del disingit mestre Goula. La festa resultà un verdader aconteixement, essent entussiastas las ovacions y numerosissims los regalos de gran valor.

—Hem rebut l' exemplar de *La Pupilleta*, bonica comèdia en dos actes, en vers, original de D. Joaquim Riera y Bertrán, de la que ja 'ns ocuparem al esser estrenada en lo Teatro Novetats en la present temporada.

També hem rebut la important revista quincenal, Boletín Musical, que baix la direcció de D. Varela Silvari, se publica à Madrid.

—Igualment hem vist lo monòlech *¡;Per massa!* original de D. Joseph Barbany, estrenat ab èxit fà poch temps en lo teatro Novetats.

Aquesta obreta se ven al preu de dos rals en nostra Administració.

—La obra de D. Emili Adzerol *Un bon modelo!* que

com diguerem se ven al preu de un ral, te la ventatja de que, la compra de dit exemplar, autorisa á la representació franca de drets de propietat.

—Està terminada la impresió y s' ha posat ja á la venda l' exemplar de *Lo bressol de Jesús*, obra arreglada per D. Frederich Sotér y que ab gran aplauso se representa cada any, en lo teatro Romea, durant las festas de Nadal.

CUL DE SACH

Pamerols, home de negocis, està fumant en lo seu despatx.

La seva dona està brodant aprop seu.

Lo criat anuncia la visita del poeta Ferrusola.

—No hi soch — diu en Pamerols tranquil.

—Perque no 'l rebs? — diu la senyora — precisament ara no fas res!

—Precisament per això mateix! Cuan no faig res, no m' agrada que 'm destorbin.

ENIGMAS

TARJETA ANUNCI

MAGATZEM DE LLANA

CLARA RAUL Y MAICILI

Ronda dos.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo titol de dos tragedias, de Guimerà y de dos dramas de Soler.

POM DE...

Las soluciones en lo número pròxim.

Solucions als enigmas insertats en lo número 110

LOGOGRIFO.—Boqueria.

XARADA.—A-me-ri-ca-na

Correspondencia

Dels treballs rebuts fins á dimars últim aniràn dels senyors Benisalet, Artur Parramon, August Beniset, Joseph Escachs Viñed, P. Monistrol, Joan Pijoan Claramunt, Bernard

Lo demés no 's publicrà.

Imp. Alsina y Clòs, Muntaner, 10.

—M' han tocat l' ull.

—Si; ja pots dissimulà.

—Tórnahi ara...